

C111 – OND11

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

29 januari 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de erkenning van buitenlandse diploma's door NARIC-Vlaanderen (National Academic Recognition Information Centre)	1
Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de structuur van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)	2
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voortgang van het pps-project scholenbouw	4
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de vierde graad Verpleegkunde	7
Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de studiedag met betrekking tot duurzame ontwikkeling in scholen	11
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het aantal schooltoelagen in Brussel	13

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de erkenning van buitenlandse diploma's door NARIC-Vlaanderen (National Academic Recognition Information Centre)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, ik stel deze korte vraag om uitleg naar aanleiding van een seminarie dat enkele maanden geleden in De Schelp is gehouden.

We weten allemaal dat het National Academic Recognition and Information Centre (NARIC) de academische erkenning van buitenlandse diploma's organiseert. Ons land beschikt over een NARIC Vlaanderen en over een NARIC van de Franse Gemeenschap. Beide instellingen zijn erop gericht buitenlandse diploma's op hun gelijkwaardigheid met de door de Vlaamse of Franstalige universiteiten of hogescholen in ons land afgeleverde diploma's te onderzoeken.

Iedereen kan vrij kiezen of hij zich tot het NARIC Vlaanderen of tot het NARIC van de Franse Gemeenschap wendt. Beide instellingen hanteren echter andere procedures. Er is niet enkel een verschil in kostprijs. Bovendien schijnt het niet vanzelfsprekend na een academische erkenning door het NARIC Vlaanderen in de Franse Gemeenschap te gaan werken of studeren. Blijkbaar zou dit omgekeerd eveneens het geval zijn. Een erkenning in Vlaanderen wordt in de Franse Gemeenschap blijkbaar niet automatisch aanvaard.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u de verschillen tussen het NARIC Vlaanderen en het NARIC van de Franse Gemeenschap? Hoe staat u tegenover het ontbreken van een automatische erkenning van beslissingen van het NARIC Vlaanderen in de Franse Gemeenschap en omgekeerd? Overweegt u, samen met uw Waalse collega's, de procedures van beide instellingen beter op elkaar af te stemmen?

De voorzitter: Mevrouw Poleyne heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyne: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag om uitleg van de heer Van den Heuvel. In de kantlijn van deze discussie wil ik er nog even op wijzen dat de minister tijdens de bespreking van de beleidsbrief heeft vermeld dat er wel degelijk een probleem

is met de erkenning van een aantal buitenlandse diploma's. Het is me nog steeds niet duidelijk hoe dat komt. Vormt het ontbreken van voldoende akkoorden tussen België en andere landen de hoofdoorzaak of zijn er andere oorzaken? Wat kunt u hier eventueel aan doen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik wil me eerst en vooral verontschuldigen tegenover mevrouw Poleyne. Ik zal haar pertinente vragen niet beantwoorden. In feite gaat het hier om een andere vraag over hetzelfde onderwerp. Ik durf niet echt te improviseren. Ik ken liever de recentste stand van zaken voor ik een antwoord op dergelijke vragen geef. Ze zou deze vraag natuurlijk wat omstandiger kunnen stellen. Op die manier zou ik me wat kunnen voorbereiden en zouden we hier op kunnen terugkomen. Het is natuurlijk maar een suggestie. In dat geval zou ik in elk geval gedocumenteerd zijn en de stand van zaken kennen. Sinds de bespreking van de beleidsbrief is immers al heel wat water naar de zee gevloeid. Ik zou me nu dan ook tot een antwoord op de vraag om uitleg van de heer Van den Heuvel willen beperken.

Ik zou eigenlijk met een algemene bedenking of overweging willen beginnen. In ons land zijn de gemeenschappen, op een paar uitzonderingen na, volledig bevoegd voor het onderwijs. We merken in verband met heel wat onderwijsdossiers dat Vlaanderen en de Franse Gemeenschap de zaken niet steeds op dezelfde manier aanpakken.

Dit geldt ook voor de erkenning van buitenlandse diploma's. Er zijn verschillen tussen de werking van het NARIC Vlaanderen en de werking van het NARIC van de Franse Gemeenschap. Er is een verschil in kostprijs. De afhandelingstermijnen verschillen. In principe zijn die termijnen in Vlaanderen wat korter, maar dat wil ik niet te luid zeggen. Er zijn andere richtlijnen voor de opmaak van dossiers. Bij ons kunnen dergelijke dossiers in vier talen worden ingediend. Bij het NARIC van de Franse Gemeenschap kan dit enkel in het Frans.

Mijns inziens moeten we niet zwaar tillen aan het feit dat dergelijke verschillen bestaan. Dit is typisch voor de diversiteit in de aanpak die eigen is aan ons staatsbestel. Deze verschillen hebben trouwens ook niet noodzakelijk negatieve gevolgen. Ik vind dat we zo veel mogelijk van elkaar moeten leren. We moeten proberen de best practices te veralgemenen. Ik kom hier zo dadelijk nog op terug.

U vroeg ook of ik op de hoogte ben van gevallen waarbij de erkenning door NARIC-Vlaanderen onvoldoende

was om in de Franse Gemeenschap te gaan werken of studeren, of omgekeerd. Om te werken zouden er in principe geen problemen mogen zijn. Voor de toegang tot gereguleerde beroepen zijn Europese richtlijnen van toepassing. Die worden voor de meeste beroepen – gezondheidszorg, architectuur enzovoort – op federaal niveau in wetgeving omgezet, zodat een eventueel onderscheid tussen de gemeenschappen hier niet relevant is.

In andere gevallen, bijvoorbeeld een bedrijf dat een ingenieur wil aanwerven, is een gelijkwaardigheidverklaring van het diploma zelfs helemaal geen wettelijke vereiste. Het staat dat bedrijf natuurlijk wel vrij om dat van buitenlandse werknemers of kandidaat-werknemers toch te vragen. In dat geval lijkt het mij toch aangewezen – maar niet verplicht – dat de werknemer die procedure start in de regio waar hij of zij werkt of wil werken. En dat om de eenvoudige reden dat de vergelijking met een diploma van de Franse Gemeenschap voor een bedrijf uit Namen of Luik nu eenmaal herkenbaarder is, precies omdat onze systemen verschillen.

Voortredenerend op het antwoord dat ik enige tijd geleden aan de heer De Cock heb gegeven, moet ik zeggen dat er om voort te studeren eventueel wel problemen kunnen zijn. Aangezien onze onderwijssystemen niet meer helemaal gelijklopend zijn, kan een gelijkwaardigheid met een Vlaamse master van 60 studiepunten bijvoorbeeld tot problemen leiden als die in de Franse Gemeenschap standaard een omvang van 120 studiepunten telt.

U wou ten slotte weten of ik overweeg om contact op te nemen met mijn Waalse collega. Er vindt inderdaad intra-Belgisch overleg plaats met het oog op afstemming en het delen van ervaringen. Op 17 februari 2009 ontmoet NARIC-Vlaanderen de collega's van het NARIC-centrum van de Franse Gemeenschap en vertegenwoordigers van de Duitstalige Gemeenschap.

Als u kennis hebt van concrete gevallen waarin er zich toch problemen voordoen, dan kunt u die altijd signaleren.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Dat de procedures verschillen, lijkt mij niet zozeer het probleem te zijn. Het is normaal dat elke gemeenschap zijn eigen dynamiek heeft.

Maar blijkbaar werd tijdens die ontmoeting met buitenlanders het probleempje opgeworpen dat men twee keer bijna dezelfde procedure moest doorlopen wanneer men verhuisde van het ene gewest naar het andere, wat bij buitenlanders misschien meer gebeurt dan bij Frans-taligen of Vlamingen.

Wellicht is dat probleem niet zeer groot. Misschien kan dat in het overleg beter op elkaar worden afgestemd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de structuur van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 3 september 2003 hebben Nederland en Vlaanderen een verdrag ondertekend over een gemeenschappelijke accreditatieorganisatie, met name de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Die publieke binationale instelling staat in beide regio's in voor de kwaliteit van het hoger onderwijs. Het verdrag symboliseert de wil van beide regeringen en parlementen om in het Bologna-proces een voortrekkersrol te spelen en legt de regels vast inzake opdracht, bestuur en organisatie van de NVAO.

In Nederland zijn de taken van de NVAO gebaseerd op de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. In Vlaanderen vormt het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (Structuurdecreet) het uitgangspunt voor accreditatie in het hoger onderwijs.

Op donderdag 15 januari hadden we in deze commissie een hoorzitting met de leden van de NVAO over het rapport van het Rekenhof en de Algemene Rekenkamer. Tijdens de hoorzitting werd melding gemaakt van de wijzigingen in de Nederlandse wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. De leden van de NVAO bevestigden dat die wet de structuur van de NVAO wil aanpassen. Terwijl de NVAO volgens het decreet op dit moment een publiek-private structuur heeft, zal ze door de wetsaanpassing een rechtspersoon worden naar publiek Nederlands model, met name een zelfstandig bestuursorgaan. Het is nogal eigenaardig dat een verdrag dat goedgekeurd werd door twee partners, door één partner eenzijdig kan worden aangepast.

Mijnheer de minister, was u op de hoogte van het wetsvoorstel om de structuur van de NVAO aan te passen aan een Nederlands model? Werd die aanpassing aan de Nederlandse wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek besproken tijdens een vergadering van het Comité van Ministers? Waarom werd het Vlaams Parlement niet ingelicht over dit wetsvoorstel?

Wat zult u als Vlaams minister bevoegd voor de toepassing van het verdrag ondernemen om de rechten van de Vlaamse overheid en Vlaamse instellingen te waarborgen? Is het moment niet aangebroken voor de twee partijen om over te gaan tot een herziening van het verdrag, waarin onder meer ook aan een aantal aanvullende taken die de NVAO nu uitvoert of zal uitvoeren, een verdragsrechtelijke basis wordt gegeven?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Libert, ik denk dat we het probleem dat u aankaart, best niet opkloppen. Wat is er eigenlijk aan de hand? In Nederland bereidt men volop de tweede fase van de accreditatie voor. Zoals u weet, loopt hun accreditatiekalender voor op de onze en moeten ze voortmaken om alles tijdig in gereedheid te krijgen voor die tweede fase. Daartoe hebben ze een wetsvoorstel Wijziging Accreditatie opge maakt, dat nu na goedkeuring door de Nederlandse regering bij de Nederlandse Raad van State ligt voor advies.

Voor zover ik weet, wordt er met dit wetsvoorstel aan het wezen van de NVAO op zich niets gewijzigd. Er wordt wel een bepaling ingevoegd die zegt: “Onverminderd het accreditatieverdrag en het daarop gebaseerde beheersreglement is op het accreditatieorgaan de kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen van toepassing.” Van de zijde van de Nederlandse overheid is me altijd verzekerd dat die bepalingen op zich niets wijzigen aan de bestuursstructuur van de NVAO en de bevoegdheden van het Comité van Ministers. Zoals de tekst van het wetsvoorstel stelt, primeren de bepalingen van het Accreditatieverdrag en het bestuursreglement op die van de kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen. De toevoeging slaat op zaken als het indienen van de jaarrekening en in sommige aangelegenheden het fiscaal regime. Dat zijn zaken die in het verdrag niet nader zijn geregeld, maar die wél vallen onder de verdragsbepaling. Ik citeer opnieuw: “De accreditatieorganisatie heeft rechtspersoonlijkheid naar Nederlands recht.” Ik denk dus niet dat we hierdoor gealarmeerd moeten zijn, en ik zie ook niet in hoe hierdoor rechten van de Vlaamse overheid of van de Vlaamse instellingen zouden worden geschonden.

U hebt me gevraagd of het niet het ogenblik is om over te gaan tot een herziening van het verdrag, en u hebt in de schriftelijke aankondiging van uw vraag onder meer verwezen naar het hbo (hoger beroepsonderwijs). We hebben ons dat ook wel afgevraagd. Bij ons is er inderdaad het hbo. In Nederland hebben ze iets gelijkaardigs met de ‘associate degree’, waarvoor de NVAO ook taken toegewezen heeft gekregen. Uit onderzoek van de tekst is echter gebleken dat het verdrag voldoende ruim geformuleerd is. Het belasten van de NVAO met taken inzake accreditatie en de toets nieuwe opleidingen voor het hbo sluit aan bij de kerntaken van de NVAO en vergt geen wijzigingen aan het verdrag.

Het verdrag zegt letterlijk: “De verdragsluitende partijen belasten de NVAO met de taak zowel Nederlandse als Vlaamse opleidingen binnen het hoger onderwijs een toets nieuwe opleidingen te laten ondergaan of te accrediteren, overeenkomstig de regels die bij of krachtens Nederlandse wet respectievelijk Vlaams decreet zijn gesteld.” Welnu, het hbo schalen we in het hoger onderwijs in. Daardoor valt het ook onder het toepassingsgebied van het verdrag en is een wijziging niet nodig. Als het hbo eenmaal loopt, kunnen we wel zien of het verdrag geen actualisatie behoeft, als bijvoorbeeld zou blijken dat de financiële impact van de typisch Vlaamse dan wel typisch Nederlandse opdrachten van de NVAO een fundamenteel andere verhouding in de financiering dan de huidige 60/40-regeling wenselijk maakt. Maar dat valt dus later nog te bezien.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik mis echter een aantal antwoorden, zoals die op de vraag waarom het Vlaams Parlement niet werd of wordt ingelicht over dit wetsvoorstel, en in welke mate u daarvan op de hoogte was. Het verdrag wordt inderdaad gevrijwaard, maar het valt toch op dat op zijn minst in de perceptie de NVAO een onderdeel zal worden van de Nederlandse administratie. Het is toch vreemd dat de Vlaamse overheid daarvan niet op de hoogte is gebracht, en dat we ons niet afvragen of we die structuur wel wensen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb dit niet voorgesteld aan het Vlaams Parlement omdat ik meen dat het niet om een zeer fundamentele wijziging gaat. Aan het wezen van de NVAO wordt niets gewijzigd. De Nederlanders hebben ons daar inderdaad ook wel uitleg over gegeven, en ik heb me tevreden gesteld met die uitleg. Het is dus niet zo dat we daar niet over hebben gepraat. Mocht u vinden dat ik me vergis, dan hebben we een meningsverschil en moet u me ter zake misschien terugfluiten. Dat zou kunnen. Ik heb me echter tevreden gesteld met die uitleg. Ik vond immers niet dat dit iets was waarover ik de regering of het parlement moest raadplegen. Ik denk dat dit echt niet zo is. We hebben daarover gepraat met de Nederlanders.

Mevrouw Laurence Libert: U was er dus van op de hoogte dat dit zo zou gebeuren. Is het dan eventueel niet nodig het verdrag in zijn geheel opnieuw te bekijken, niet zozeer voor het hbo-dossier, maar om tot een betere structuur te komen, waarbij de Vlaamse en de Nederlandse overheid een gelijke inbreng hebben, en een gelijke controle op de jaarrekeningen en dergelijke? De Vlaamse administratie wordt immers enigszins buitenspel gezet in die nieuwe constructie, wat toch wel jammer is. Welke mogelijkheden zal de Vlaamse administratie in de toekomst nog hebben als de NVAO een onderdeel is van de Nederlandse administratie? Ik

ben bang dat de Vlaamse overheid afhankelijk zal worden van de Nederlandse. In de toekomst zouden er bepalingen kunnen worden toegevoegd waarover wij dan niets meer te zeggen zullen hebben.

Minister Frank Vandenbroucke: Uw wantrouwen tegenover onze noorderburen zou niet mogen. Ik weet niet of dat eigen is aan Limburgers. *(Gelach/Opmerkingen)*

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Op andere terreinen is er een zeer goede samenwerking.

Minister Frank Vandenbroucke: Er was een logica in het verdrag. Dat stelt dat de accreditatieorganisatie rechtspersoonlijkheid heeft naar Nederlands recht. Dat is een uitgangspunt in het verdrag. Zij stellen dat daar niets verandert. Het Accreditatieverdrag en het bestuursreglement primeren op die van die Nederlandse kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen. Zij zeggen dat zelf. Het feit dat ze qua rechtspersoonlijkheid bevoegdheden hebben die hen wat ruimte geven om te manoeuvreren, staat in het verdrag.

Mevrouw Laurence Libert: De conclusie is: het was een stichting naar Nederlands recht, en het wordt nu een onderdeel van de Nederlandse administratie. Dat is een verschil.

Minister Frank Vandenbroucke: Neen. Zij zijn in staat om daarin te ageren.

Mevrouw Laurence Libert: We zullen zien hoe dit loopt.

Minister Frank Vandenbroucke: We mogen dat echt niet opkloppen. Ik zou meer uitleg kunnen geven, hoor. Dat geldt ook voor het hbo. We hebben juridisch materiaal waaruit blijkt dat we ter zake geen probleem hebben. Misschien zullen we op een bepaald moment de financiële consequenties moeten bekijken, waarbij er een andere verdeling moet komen opdat dit fair zou blijven. Dat sluit ik niet uit, maar ik zou het probleem echt niet opkloppen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voortgang van het pps-project scholenbouw

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, u weet dat ik dit dossier met grote belangstelling volg. Blijkbaar weten ook een

aantal schoolbesturen dat, want regelmatig word ik gebeld door directies die vragen naar de gang van zaken.

Bij het begin van deze legislatuur werd – terecht – de grootste operatie ooit inzake scholenbouw in Vlaanderen aangekondigd. De reguliere middelen werden in deze legislatuur – we moeten dat erkennen – spectaculair verhoogd, waardoor onze scholen heel wat mogelijkheden kregen om te bouwen. Nog belangrijker was de grote pps-operatie (publiek-private samenwerking) waardoor 1 miljard euro zou worden verzameld op de vrije markt voor de realisatie van meer dan 200 schoolgebouwen.

We herinneren ons de evolutie van de communicatie. In het begin van deze legislatuur werd het volgende gesteld: nu de eerste steenlegging, tegen het einde de opening van de scholen en we zullen een beroep moeten doen op alle commissieleden om hierbij te helpen. *(Opmerkingen van minister Frank Vandenbroucke)*

In de loop van de legislatuur is dit geëvolueerd tot: we hopen op de eerste steenlegging aan het einde van deze legislatuur. Vorig jaar hebt u me meermaals gezegd: me niet opjagen, ik wil mijn werk juridisch correct doen.

Op 10 december 2008 was ik enthousiast toen u zei dat het licht bijna op groen stond. Op 12 december vernamen we via de media – u hebt mij laten verwittigen door een van uw medewerkers, waarvoor dank – de stand van zaken.

Maar vorige week was ik bijzonder verontrust toen ik de verslagen van de Vlaamse Regering nalas. Ik citeer: “Pps-programma inhaalbeweging schoolgebouwen – verdere afhandeling van de procedure – De Vlaamse Regering gelast de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs: 1. AGION opdracht te geven om, in het kader van de onderhandelingsprocedure pps-schoolgebouwen, aan de kandidaten die een regelmatige BAFO-offerte ingediend hebben en die thans nog betrokken zijn in de lopende bevragingprocedure voor het verstrijken van de gestanddoeningstermijn van de overgemaakte BAFO-offertes: 1.1. te vragen of ze onvoorwaardelijk en voorbehoudsloos kunnen instemmen met een verlenging van de gestanddoeningstermijn met 4 maanden van hun respectieve BAFO-offerte en, 1.2. zoniet, onder welke voorwaarden ze hun BAFO-offerte gestand kunnen doen, hierbij aangevend dat de aanbestedende dienst zich het recht voorbehoudt, zonder hiertoe verplicht te zijn, om zulke voorwaardelijke instemming met de verlenging te aanvaarden voor het verdere verloop van de onderhandelingsprocedure, in het bijzonder voor zover die aanpassingen aan de BAFO-offerte verantwoord worden door omstandigheden die zich na de opening van de BAFO-offertes hebben voorgedaan; 2. aan de Vlaamse Regering, op grond van de aldus bekomen antwoorden, een voorstel van beslissing voor

te leggen over het verdere verloop van de onderhandelingsprocedure.” (BAFO: best and final offer).

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen. Wat zijn de consequenties voor de verdere DBFM-operatie (design, build, finance, maintain)? Ik bekijk natuurlijk de kalender. In februari moet men antwoorden. Mogelijk komen er vier maanden bij, maar dan is het al juni.

Wat gebeurt er als beide instellingen inderdaad willen verlengen, zonder dat er iets wijzigt? Wat als de ene dit doet, maar de andere niet? Wat als de ene zegt dat zijn voorwaarden dezelfde blijven, maar als de andere zijn voorwaarden wijzigt? Zo zijn er nog meer theoretische vragen mogelijk. Misschien zijn ze wel niet zo theoretisch en kan dit ook effectief zo zijn?

Ik heb de volgende vraag ook al op 10 december 2008 gesteld. Wat zijn de financiële consequenties van de spijtige bankcrisis die we gekend hebben? Heeft deze invloed gehad op de rekening van een aantal van deze kandidaten? Hoe wordt dit verder verrekend? Ik ben geen financieel expert, maar ik heb wel geleerd dat alles bijzonder onzeker is en op korte termijn uitzonderlijk kan evolueren. Als men nu een prijs moet geven voor een bijzonder lange periode, hebben wij dan voldoende waarborgen, zeker als ik sommige formules van sommige instellingen bekijk? Ik begrijp dat u hier geen volledig technisch en juridisch antwoord kunt geven. Dat zal uiteraard het voorwerp uitmaken van verder onderzoek en van de specifieke opdrachten van AGION.

Mogen we deze legislatuur nog een beslissing verwachten? Is het mogelijk om in juni of na juni 2009 – het juridisch statuut van deze Vlaamse Regering zal dan anders zijn – nog een beslissing te nemen? Ik stel deze vraag in de hoop dat een belangrijke stap voorwaarts kan worden gezet in de scholenbouw in Vlaanderen.

Heeft deze beslissing gevolgen voor de geplande dochtermaatschappij, waarmee er voor een twintigtal instellingen iets sneller zou kunnen worden gewerkt?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zou me graag aansluiten bij de vragen van de heer De Meyer. Ik zal niet de stand van zaken weergeven, want dat heeft de heer De Meyer net uitvoerig gedaan.

Na de beslissing van 16 januari zijn er ook een aantal krantenartikels verschenen over de pps. Enerzijds kan men lezen dat de reguliere middelen fors zijn verhoogd, maar ook dat scholen tot 15 jaar geduld moeten hebben om te kunnen bouwen. Anderzijds lezen we dat een van de kandidaat-partners de keuze voor de andere kandidaat als omstreden bestempelt. Die privépartner zou eventueel

naar de Raad van State stappen, als men vasthoudt aan de beslissing en de keuze voor die kandidaat. Zelfs indien men ingaat op de vragen van de Vlaamse Regering, zal er aanzienlijke vertraging optreden.

Ik heb vrijwel dezelfde vragen als de heer De Meyer. Wat zijn de consequenties van de beslissing van de Vlaamse Regering en van de houding van de kandidaten? Voor welke vertraging zal dit weer zorgen? Is de pps nog voor deze legislatuur? Dat was immers de grote boodschap die wij u allemaal meegaven toen we het decreet betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur op 7 juli 2006 goedkeurden. Men gaat nu met een ernstige inhaaloperatie starten. We zijn bijna aan het einde van de legislatuur. Behalve heel veel papier is er nog niet veel gerealiseerd van die inhaaloperatie. De reguliere middelen zijn verhoogd, dat klopt, maar ze hebben niet voor een echte inhaalbeweging gezorgd.

De voorzitter: Minister Vandembroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandembroucke: Mijnheer De Meyer, wat u aanhaalt en de vragen die wij dus stellen aan de kandidaten die een regelmatige BAFO-offerte hebben ingediend, vloeit voort uit de gunningsprocedure zelf en met name uit het feit dat het BAFO-bestek de regels van toepassing op het verdere verloop van de procedure bevat.

Hierbij werd uiteraard ook een gestanddoeningstermijn bepaald. Deze termijn verstrijkt op 31 januari 2009. De gestanddoeningstermijn is de termijn gedurende welke de kandidaten juridisch gebonden zijn door hun voorstel. De gunningsprocedure stopt dan weliswaar niet automatisch door het verstrijken van de gestanddoeningstermijn. De offertes van de regelmatig geachte inschrijvers blijven wel degelijk geldig. Het verstrijken van de gestanddoeningstermijn heeft echter wel tot gevolg dat na die termijn de inschrijvers niet meer verplicht zijn te aanvaarden de opdracht uit te voeren tegen de door hen in hun inschrijving vermelde voorwaarden.

Zoals u weet, zijn er twee kandidaten die een regelmatige BAFO-offerte hebben ingediend. Iedereen had gewenst, mijnheer De Meyer, dat het allemaal veel sneller zou gaan, maar het is momenteel niet realistisch dat binnen de resterende duur van de gestanddoeningstermijn tot contractsluiting kan worden gekomen. Vanuit een gelijke behandeling van de twee resterende kandidaten is het dus aangewezen dat aan beide een verlenging van hun gestanddoening wordt gevraagd. Een bijkomende termijn van vier maanden lijkt daarbij een realistische inschatting om te kunnen komen tot contractsluiting.

Wat uw overige twee vragen betreft, kan ik u het volgende zeggen. Ik weet, mijnheer De Meyer, dat u een bijzonder goede waarnemer bent van de inhaalbeweging, en u hebt reeds in het verleden meermaals pertinente vragen gesteld waaruit uw oprechte betrokkenheid bij de

investeringsoperatie blijkt. U hebt dan ook reeds verschillende malen vragen gesteld over de timing, en terecht.

Ondertussen zult u ook al mijn antwoord kunnen vermoeden. Dit project en het belang ervan voor de scholen, overschrijdt elk persoonlijk belang, ook het mijne. Men kent al jaren de schrijnende situatie op het vlak van schoolinfrastructuur. Dat verklaart ook waarom het decreet Inhaalbeweging Schoolinfrastructuur destijds unaniem werd goedgekeurd. Iedereen beseft dat er iets gedaan moest worden. Ik kan u verzekeren dat echt niemand er belang bij heeft dat het operationaliseren langer duurt dan nodig. Maar u weet evengoed dat er factoren zijn die dit programma tot een grote uitdaging maken, hetzij omwille van elementen in het dossier zelf, hetzij omwille van de externe financiële situatie. Desondanks is het mijn duidelijke intentie om effectief nog deze legislatuur tot een beslissing te komen met betrekking tot de DBFM-vennootschap. Juist omdat ik zo snel mogelijk vooruit wil gaan, zal ik door middel van de dochtervennootschap reeds acties laten ondernemen voor enkele individuele scholenbouwprojecten. Op die manier kan reeds een voortraject worden afgelegd, dat dan kan worden overgenomen door de uiteindelijk op te richten DBFM-vennootschap.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik begrijp dat u nog in deze legislatuur wilt beslissen, en dat u de beslissing van december om met de dochtermaatschappij voort te gaan, wilt uitvoeren.

Minister Frank Vandenbroucke: Ja.

De heer Jos De Meyer: U wilt op die manier voor een beperkt aantal instellingen nog in deze legislatuur snel kunnen werken.

Minister Frank Vandenbroucke: Ja.

De heer Jos De Meyer: Maakt u zich sterk dat u dat financieel-juridisch in de komende maanden nog gaat kunnen beslissen?

Minister Frank Vandenbroucke: Ja.

De heer Jos De Meyer: Dan kan ik u alleen nog onze volledige morele steun toezeggen.

Maar ik hoop dus echt dat uw antwoord klopt. Er komt een enorm juridisch-financieel kluwen op ons af. Ik kan zo nog een tiental vragen stellen, en u kunt er misschien nog wel honderd bedenken. Als ik zie welke weg we al hebben afgelegd, aarzel ik om dit blindelings te geloven, wat ik in de voorbije jaren en maanden iets gemakkelijker deed. Sta mij toe om dat zo op een vriendelijke manier te formuleren. Mocht ik u zijn, mijnheer de minister, dan zou ik bij een volgende bespreking van de financiële middelen aan de

collega's toch eens vragen of in de reguliere middelen voor scholenbouw die we hadden in 2008, voorzien kan worden in 2009. Ik geef het maar als tip mee.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat laatste moet uw fractie misschien aan uw ministers zeggen. De fractieleider van CD&V is toch een belangrijk man. Laat hij samen met de leden van de commissie voor Onderwijs zeggen dat de ministers van CD&V in de regering moeten eisen dat de middelen van 2008 ook worden toegekend in 2009. Ik ben het er absoluut mee eens. *(Opmerkingen van de heer Jos De Meyer)*

Toch is het ook een beetje gemakkelijk. We hebben een extraordinaire budgetverhoging gedaan in 2008 tot 421 miljoen euro. Toen ik begon op Onderwijs bedroeg het budget 135 miljoen euro. 2008 was al helemaal een bultje in de curve. Ik zal minister-president Peeters, wanneer hij terug in het land is, zeggen dat de CD&V-fractie mij steunt om dat door te trekken.

U moet nooit blindelings geloven, maar ik denk dat het mogelijk is om dit proces te laten uitmonden in een beslissing. Twee partners bieden zich aan. We hebben een voorkeursbieder gekozen, maar er is er nog altijd een tweede in de running. We hebben mogelijkheden. Om te slagen, mag ik me niet laten opjagen. Het welslagen van de operatie is belangrijker dan snelle vooruitgang.

Het is complex op juridisch en technisch vlak. Met één beslissing geven we een partner de toestemming om 211 scholen te bouwen. Die operatie behelst minstens 1 miljard euro. Zo'n beslissing hebben we nog nooit genomen. Ik denk dat in Vlaanderen in geen enkel beleidsdomein ooit een beslissing is genomen om 211 gebouwen te bouwen, laat staan scholen. Daarbij leggen we duidelijke verantwoordelijkheden bij die partner, en we bevrijden de scholen van de verantwoordelijkheid voor bijvoorbeeld het grooteigenaarsonderhoud. We willen daarbij een financiële zekerheid voor de scholen voor een periode van dertig jaar. Dat is onuitgegeven. Het is heel complex. Het is ook een leerproces.

Mijnheer De Meyer, wanneer wij hier al lang verdwenen zijn, maar hopelijk nog ergens rondlopen, moeten we vooral kunnen terugkijken op een goede operatie waarbij er degelijke, moderne scholen zijn gebouwd. U vraagt mij: "Gaan we nog beslissen?". Ik denk echt dat we kunnen beslissen, alleen moet ik mijn tijd nemen. Daarom hebben we de kandidaten gevraagd of ze bereid zijn om een bevestiging te doen voor een nieuwe periode van vier maanden, ook rekening houdend met het feit dat de financiële omstandigheden erg gewijzigd zijn.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: U zegt dus duidelijk dat dit nog geen sollicitatie is om dit verder te zetten de volgende legislatuur, om deze beslissing dan te nemen.

Minister Frank Vandenbroucke: De volgende legislatuur interesseert mij, maar om andere dingen te doen. Dit moeten we nu absoluut beslissen. De besturen van de scholen die geïnteresseerd zijn in deze operatie moeten worden bevrijd van de lang aanslepende onzekerheid.

De legislatuur is nog niet gedaan, hoor. We zullen nog wat decreten goedkeuren en debatten voeren. We zullen nog werk hebben.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de Meyer, u solliciteert om de volgende legislatuur dit dossier verder op te volgen.

De heer Jos De Meyer: Dat is een persoonlijke interpretatie.

De heer Jef Tavernier: Ik sta verwonderd van uw scepticisme bij de woorden van de minister. Ik geloof de minister wel. Ik heb goed geluisterd naar zijn woorden, die zeer voorzichtig waren. Bepaalde beslissingen zouden worden genomen en er zou eventueel een voortraject kunnen worden afgelegd. Dit betekent op het terrein nog niets. Er is geen enkel engagement voor de eerste maanden. Dat is ook zeer realistisch.

Het budget is wat onduidelijk. Ik volg de zaak van de DBFM ook in andere commissies. De meerjarenbegroting kwam gisteren ter sprake in aanwezigheid van minister Van Mechelen. Die heeft toen – niet specifiek over Onderwijs, maar algemeen – vrij duidelijk gesteld dat indien een bepaald programma niet start en men de beschikbaarheidsvergoeding uit de meerjarenbegroting niet nodig heeft wegens vertraging, het dan automatisch in het reguliere programma gebruikt wordt. Daar is volgens hem geen enkele discussie over.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat is absoluut zo.

De heer Jef Tavernier: CD&V steunt dat volledig. Ik ook.

Minister Frank Vandenbroucke: Het is goed dat u dat nog even in herinnering brengt. Het is niet zo dat we als het ware een krediet hebben dat ongebruikt zou blijven en vervolgens ergens zou verdwijnen in een fonds voor financiële uitgaven of zo. Dat is niet het geval. Het krediet is automatisch voor scholenbouw, maar in het reguliere circuit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de vierde graad Verpleegkunde

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, op deze banken hebben wij al een aantal keren gesproken over onze bekommernis omtrent de toekomst van de vierde graad bso (beroepssecundair onderwijs) Verpleegkunde, of hbo indien u wil, naar aanleiding van het actieplan van federaal minister Laurette Onkelinx. Mijnheer Johan Verstrecken heeft daar begin 2008 een vraag over ingediend en mevrouw Kathleen Helsen eind 2008. Eind 2008, tijdens de begrotingsbesprekingen, hebben we daar ook over gesproken.

Het tekort aan verpleegkundigen en de tevredenheid van het veld noodzaken ons te ijveren voor het voortbestaan van deze hbo-opleiding naast de bacheloropleiding. Ik zou verschillende cijfers kunnen geven, maar algemeen wordt gezegd dat het veld van verpleegkundigen voor 40 procent uit A2'ers bestaat. Dat is een heel grote groep. Specifiek in de thuiszorg en de psychiatrische verpleegkunde zijn deze verpleegkundigen bijna in de meerderheid.

In oktober 2008 gaf u heel duidelijk aan dat het belangrijk is dat het veld deze opleiding waardeert. Ik heb navraag gedaan, en bijvoorbeeld het Verbond der Verzorgingsinstellingen (VVI) en VOV – Lerend Netwerk vinden dat de vierde graad Verpleegkunde een zeer belangrijke opleiding is die haar plaats moet kunnen behouden.

U stelde tijdens de begrotingsbespreking dat u minister Onkelinx een brief hebt gestuurd met de vraag om hierover met haar te spreken. Tegelijk leek de verankering in het komende decreet hoger beroepsonderwijs als niveau 5, georganiseerd door het secundair onderwijs, een duidelijke positionering van deze richting in het Vlaams onderwijslandschap. Intussen horen wij dat het hbo-decreet afgeslankt zou worden en zich zou beperken tot niveau 5. Ik ga ervan uit, en zou graag van u een bevestiging krijgen, dat de vierde graad Verpleegkunde nog altijd ingeschaald blijft op niveau 5, georganiseerd door het secundair onderwijs, en wel degelijk meegaat in het afgeslankte decreet.

Daarnaast verwijs ik graag naar het belang van de opleiding van zorgkundigen. Het zevende jaar tso, dat eerst wel in het ruime hbo-decreet zat, valt er nu uit. Het is me niet duidelijk of er een alternatief voor komt of niet. Daarnaast is er ook het zevende jaar bso voor zorgkundigen, dat vanaf het begin al niet in het hbo-decreet voorzien was. Het is belangrijk om aan te geven dat ook dat een heel belangrijke opleiding is, die leidt tot zorgkundigen die we heel erg nodig hebben in het veld. Wanneer we een bepaalde opleiding minder aantrekkelijk maken, kan dat gevolgen hebben voor de instroom of de uitstroom naar de andere opleidingen.

Mijnheer de minister, om de vergrijzing de komende jaren op te kunnen vangen, hebben we in Vlaanderen

nood aan voldoende zorgkundigen en verpleegkundigen, binnen een breed aanbod van opleidingen, gaande van beroeps- en technisch onderwijs tot universitair onderwijs. Het zou volgens mij goed zijn om ook vanuit de Vlaamse overheid hieromtrent een duidelijke visie te ontwikkelen. Minister Onkelinx heeft nu haar visie ontwikkeld over het aantrekkelijker maken van de verpleegkunde. Het zou niet slecht zijn dat we ook in Vlaanderen daar een duidelijke visie op hebben om deze daaraan te toetsen.

Mijnheer de minister, wat wordt de positie van de vierde graad Verpleegkunde in het voorontwerp van het nieuwe afgeslankte hbo-decreet? Welke gevolgen zal dit hebben voor de scholen die dit organiseren, bijvoorbeeld wat betreft de accreditatie?

Staat u nog steeds achter het behoud van beide opleidingstrajecten hbo en bachelor Verpleegkunde? Ik vraag dit omdat u vorige keer aangaf dat u zich zou informeren. Ik hoop dat u dit nog steeds zult bevestigen. In oktober hebt u gezegd dat u overleg zou hebben met de betrokkenen, namelijk met degenen die de opleidingen verstrekken en de afnemende sector. Hebt u dat overleg georganiseerd en wat zijn de conclusies daaruit? Welke initiatieven zult u nemen of hebt u al genomen om de vierde graad Verpleegkunde als driejarige opleiding wel degelijk een zekere toekomst te geven?

Wat is het antwoord van minister Onkelinx op uw brief? Hebt u ondertussen een gesprek met haar gehad? Hebt u een bepaalde afspraak gemaakt voor nog meerdere gesprekken?

Welke positie zal het zevende jaar tso en bso, meer bepaald personenzorg in het technisch en het beroeps-onderwijs, innemen in de hbo-structuur? Ik weet niet of we in het afgeslankte hbo-decreet een nieuwe structuur maken voor die richting. Men vraagt wel degelijk om personenzorg aantrekkelijker te kunnen maken en te waarderen en om de instroom, en de doorstroom, zowel van het secundair onderwijs naar het hbo en de bachelor-opleiding, zo optimaal mogelijk te maken, zodat zo veel mogelijk studenten een goede opleiding krijgen om zorgkundige of verpleegkundige te worden.

Volgens mij is er nood aan een langetermijnvisie van de Vlaamse Regering ten aanzien van de stijgende vraag naar zorgberoepen in onze maatschappij. Bent u bezig met onderzoek? Zijn er al voldoende onderzoeken gebeurd? Wat zijn daarvan de resultaten?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Poleyn, u vroeg naar de positie van de vierde graad Verpleegkunde in het nieuwe verhaal dat we schrijven voor het hoger beroepsonderwijs. U spreekt van een afgeslankt voorontwerp van decreet. Het is eigenlijk afgeslankt vooral wat betreft de betiteling 'hoger beroepsonderwijs'. We hebben

na veel overleg en nadenken beslist om die betiteling hoger beroepsonderwijs voor te behouden voor opleidingen die overeenkomen met wat we het kwalificatieniveau 5 noemen in de kwalificatiestructuur die we hier onder meer willen voorleggen. Dat is een van de ontwerpen van decreet die ik graag nog in deze commissie zou willen bespreken.

Kwalificatieniveau 5 ligt net onder de professionele bachelor, niveau 6. De reden waarom we dat gedaan hebben, is dat mijn oorspronkelijke bedoeling om ook het kwalificatieniveau 4 voor een aantal arbeidsmarktgerichte opleidingen te betitelen als hoger beroepsonderwijs, heeft geleid tot moeilijke discussies omdat we in kwalificatieniveau 4 ook gewoon secundair onderwijs hebben. Het bleek moeilijk een stabiel onderscheid te maken tussen wat we al dan niet hoger beroepsonderwijs (hbo) zouden willen noemen. We willen een aantal organisatorische en kwaliteitsverbeteringen die we willen doorvoeren in de graduatoren, die we hoger beroepsonderwijs zouden willen noemen, ook doorvoeren in de zevende jaren, hoewel we die geen hoger beroepsonderwijs willen noemen. Dat is ons beleid. Dit is trouwens goed nieuws voor de zevende jaren in het beroepsonderwijs. We gaan ze evenwel nog niet het label 'hoger beroepsonderwijs' toekennen. Dit heeft immers tot zeer moeilijke discussies geleid. We hebben hiervoor nog geen stabiele oplossing gevonden. Ik wil dat bij gelegenheid nog wel eens in detail uitleggen.

Er is me gevraagd om welke instellingen het gaat. Het hoger beroepsonderwijs met kwalificatieniveau 5 moet bestaan uit arbeidsgerichte opleidingen. Die opleidingen kunnen in hogescholen, in centra voor volwassenenonderwijs en in scholen voor voltijds secundair onderwijs worden georganiseerd.

Wat het voltijds secundair onderwijs betreft, wordt uitsluitend de opleiding Verpleegkunde in het hbo-concept geïntegreerd. Dit betekent dat alle principes inzake programmatie, samenwerking en kwaliteitszorg, waaronder de accreditatie, die in het voorontwerp van decreet zijn vastgelegd, op de betrokken opleiding Verpleegkunde van toepassing worden.

Indien het Vlaams Parlement me hierin wil volgen, zal de omschakeling vanuit de vierde graad naar het hbo van rechtswege op 1 september 2009 plaatsvinden. Tegen 1 september 2012 moeten alle hbo-opleidingen zijn omgevormd. Dit impliceert dat ze een toetsing moeten ondergaan. Uit die toetsing moet blijken of ze als hbo-opleiding behouden blijven. Die operatie zal per afzonderlijke instelling worden uitgevoerd. Indien de hbo-opleiding Verpleegkunde in een instelling blijft bestaan, zal ze periodiek, meer bepaald elke acht jaar, aan de visitatie- en accreditatieprocedure worden onderworpen.

Ik blijf bij het standpunt dat een opleiding Verpleegkunde in het voltijds secundair onderwijs, meer bepaald

op het niveau van het hbo, wat tot en met dit schooljaar de vierde graad is, absoluut bestaansrecht heeft. De zeer flexibele toelatingsvoorwaarden voor het hbo kunnen de voldoende grote instroom nog versterken. Op die manier wordt de specifieke doelgroep bereikt. Ik baseer die mening op een aantal argumenten. Verpleegkundige is een knelpuntberoep. De organisatiemodaliteiten zijn soepel. Bijna alle scholen werken modulair. Er is een inhoudelijke overeenstemming met de Europese richtlijn. We houden rekening met de vrije beroepsuitoefening. Er zijn allicht zelfs nog meer argumenten.

De betrokken opleiding Verpleegkunde wordt volwaardig in het hbo opgenomen. Bovendien blijft de inrichting van deze opleiding voorbehouden voor de secundaire instellingen. Hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs kunnen bij een samenwerkingsverband worden betrokken. Ze kunnen echter nooit zelf organisator zijn. Deze initiatieven moeten getuigen van mijn engagement ten aanzien van de vierde graad verpleegkunde.

Tot op heden heeft slechts eenmaal overleg plaatsgevonden tussen het kabinet van minister Onkelinx en mijn medewerkers. Nadien hebben we de scholen op mijn kabinet bijeengebracht. Momenteel bereiden we een grondige analyse voor. We zijn natuurlijk niet blind voor de evoluties in de beroepsuitoefening van de verpleegkunde. We zien zelf ook dat de techniciteit van het beroep in bepaalde deelgebieden stijgt. Er blijft op het werkveld evenwel absoluut nood aan de handen van de verpleegkundigen die nu in de vierde graad van het bso en later in het hbo een opleiding volgen of zullen volgen. Verder overleg met het kabinet van minister Onkelinx moet nog volgen. Dit is momenteel echter nog niet gepland.

De zevende jaren of specialisatiejaren in het bso blijven buiten het hbo en blijven bestaan als opleidingen van de derde graad. Het aanbod wordt op het macroniveau, in dit geval het niveau van de Vlaamse overheid, vastgelegd. Er zijn op dit vlak twee denksporen.

De Vlaamse overheid heeft besloten alle studiegebieden met het oog op transparantie en actualisatie afzonderlijk te screenen. Deze ingreep kan tot de toevoeging, de samenvoeging, de naamswijziging of de opheffing van een opleiding leiden. Het studiegebied personenzorg zal op middellange termijn aan bod komen.

Daarnaast hebben we een procedure gecreëerd die het elke inrichtende macht of elke derde partij mogelijk maakt een voorstel voor een nieuwe opleiding in te dienen. Nadat onder meer de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) hier advies over heeft uitgebracht, neemt de Vlaamse Regering hierover een beslissing.

Deze instrumenten moeten het studieaanbod in staat stellen gelijke tred te houden met de maatschappelijke ontwikkelingen. Het gaat hierbij onder meer om de

demografische en technologische ontwikkelingen en om de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Indien nodig worden voor de screening plaatsvindt, beslissingen genomen om opleidingen te valoriseren en aantrekkelijker te maken. Een concreet voorbeeld is de wijziging van de benaming 'thuis- en bejaardenzorg' in 'thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige', die op 1 september 2007 is ingegaan. Ten gevolge van deze wijziging wordt deze opleiding door de federale overheid erkend voor de uitoefening van de functie van zorgkundige en wordt, nu reeds voor het derde schooljaar op rij, voor die opleiding een knelpuntpremie toegekend.

De geëigende mogelijkheden om in het bso te stappen, zijn zeer ruim. Daarnaast stelt de vigerende regelgeving betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs dat voor de toegang tot een zevende specialisatiejaar in het bso een zesde leerjaar met vrucht moet zijn beëindigd. Aangezien het om een specialisatie gaat, is het evident dat de basisopleiding in hetzelfde studiegebied moet zijn gevolgd. De toelatingsklassenraad beslist evenwel over eventuele afwijkingen van de regel dat het om hetzelfde studiegebied moet gaan. Daarnaast mogen we niet uit het oog verliezen dat aan het einde van het zevende jaar bso een diploma van het secundair onderwijs wordt uitgereikt. Dit vergt een bepaalde normering. Overstappen tussen het zesde jaar van het bso, het zevende jaar van het bso en de vierde graad, die later het hbo zal worden, blijft onder bepaalde voorwaarden mogelijk.

Dat het studiegebied personenzorg in bepaalde instellingen modulair verloopt, maakt het mogelijk meer trajecten, met inbegrip van individuele trajecten, op maat uit te bouwen. Ik wil er trouwens op wijzen dat het aantal leerlingen in het studiegebied personenzorg al jaren stijgt. Dit geldt ook voor de zevende specialisatiejaren.

Zoals hoger gesteld, zijn de nodige schikkingen getroffen opdat het opleidingsaanbod continu kan reageren op vragen vanuit het afnemend veld, ook in de zorgsector. Uiteraard kan de overheid de onderwijsverstrekkers niet dwingen lokaal opleidingen op te starten, maar beslissen zij in eerste instantie autonoom om te programmeren. Dat is het principe van de wettelijk gewaarborgde onderwijsvrijheid.

Het voorontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur, waardoor beroepskwalificaties en daarvan eventueel afgeleid onderwijskwalificaties zullen worden bepaald, betekent ongetwijfeld een belangrijke impuls voor de toekomstige ontwikkeling van een zinvolle up-to-date opleidingenstructuur.

Aangezien het departement Onderwijs en Vorming een vertegenwoordiging heeft in de Nationale Raad voor Verpleegkunde, worden acties die vanuit de FOD

(federale overheidsdienst) Volksgezondheid worden opgezet en evoluties binnen de zorgberoepen die zich in ons land voordoen, nauwgezet opgevolgd om daarop, rekening houdend met de intra-Belgische bevoegdheidsverdeling, van Vlaamse zijde adequaat te reageren.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en uw engagement om nog steeds te gaan voor die tweede graad Verpleegkunde.

Ik stel trouwens vast dat minister Onkelinx en u elkaar acht jaar geleden al zijn tegengekomen, weliswaar in een andere hoedanigheid, om de twee leerwegen samen te ondertekenen. Het ging om een politiek akkoord, waar men nu nog naar verwijst. Toen was u federaal minister van Werk, als ik mij niet vergis.

Heb ik goed begrepen, wat betreft de visitatie en de accreditatie, dat dat om de vier jaar zal zijn, en dus ook voor de vierde graad Verpleegkunde?

Minister Frank Vandenbroucke: Ja.

Mevrouw Sabine Poleyn: U zegt dat de instroom van zesdejaar bso de voorwaarde is om naar het zevende jaar bso te gaan vanuit dezelfde richting. Dat lijkt me ook evident. Ik verneem echter dat men het jammer vindt dat men niet vanuit de vierde graad Verpleegkunde terug kan gaan naar het zevende jaar bso Personenzorg, omdat een aantal studenten die bijvoorbeeld uit een heel andere richting komen, Verpleegkunde beginnen te studeren. Men kan daar blijkbaar met twee modules het attest van zorgkundige krijgen.

Nochtans zou men, als men zorgkundige wil worden, beter dat zevende jaar volgen in plaats van aan Verpleegkunde te beginnen, zonder de bedoeling van het af te werken, waardoor het niveau wat verhoogt. Ik geef maar ter informatie mee dat er een kanaal is dat men niet kan terugkeren van vierde graad naar zevende jaar.

Ik ben blij te vernemen dat u contact hebt met mevrouw Onkelinx. Ik hoop dat u dat zult blijven doen, want zij wil blijkbaar op zeer korte termijn beslissen over wat er met het actieplan gaat gebeuren. Haar mening lijkt voornog niet te zijn veranderd.

Ik wijs er nog even op dat een ander voorstel dat soms vanuit het federale niveau komt, namelijk om de drie jaren naar de twee jaren te hervormen, eigenlijk niet kan volgens de Europese richtlijn. Het moet immers om 180 studiepunten gaan.

Hebt u ook overleg met uw collega van Welzijn? U hebt in het verleden gezegd dat u met toenmalig minister Vervotte

samen zou zitten. Ik weet niet of dat nog relevant is om de Vlaamse stem te versterken.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik denk wel dat dat relevant is. Ik heb daar weliswaar nog niet over kunnen overleggen met huidig Vlaams minister van Welzijn, mevrouw Veerle Heeren. Maar dat lijkt me absoluut relevant. Ik probeer nu mijn analyse op punt te stellen, met alle elementen die er zijn. Maar als dat gebeurt is, zou ik inderdaad minister Heeren moeten vatten. Daar hebt u gelijk in.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mijnheer de minister, u hebt over de hbo. U wilt de zevendejaars daar niet in stoppen. De vierde graad Verpleegkunde zit daar wel in, maar dat wordt dan georganiseerd door het secundair onderwijs. Gaat u het hbo dan eigenlijk ophangen aan de zorg- en verpleegkunde? Eigenlijk is dat wat gekoppeld aan elkaar. Wat zit er nog allemaal bij het hbo? Wanneer gaan we daar concreet uitsluitel over krijgen?

Minister Frank Vandenbroucke: Het debat zou wellicht overzichtelijker zijn als het ontwerp van decreet hier zou liggen. Dan zou u kunnen zien welke procedures we voorstellen.

We zullen hbo definiëren als onderwijs dat zich situeert op kwalificatieniveau 5: arbeidsmarktgericht, beantwoordend aan een aantal voorwaarden van flexibiliteit, vertrekkend van beroepscompetentieprofielen. Dat kan zeer veel omvatten van wat vandaag in het volwassenenonderwijs gebeurt in de vorm van graduatanten die niet de roeping hebben gehad om zich om te vormen tot professionele bachelors in hogescholen. Dat zal dus ook de vorm aannemen van die huidige vierde graad Verpleegkunde.

Maar dat kan ook groeien. Daar kunnen nieuwe opleidingen bijkomen. In het andere ontwerp van decreet, inzake de Vlaamse kwalificatiestructuur, scheppen we eigenlijk over de hele lijn in het onderwijsveld de mogelijkheid dat sectoren via de SERV beroepscompetentieprofielen uitschrijven, en dat er dan, via de tussenstap van een agentschap bij de overheid en veel advies en overleg in de onderwijswereld, beroepskwalificaties tot stand komen.

Dit is eigenlijk een uitnodiging aan de hele samenleving om profielen uit te werken van beroepscompetenties waar beroepskwalificaties aan kunnen beantwoorden, onder meer op dat niveau 5. Wat dat uiteindelijk zal worden, hangt af van de dynamiek van dat proces. Vandaag zal het in essentie gaan over graduatanten die bestaan in het volwassenenonderwijs en de vierde graad Verpleegkunde, maar de deur staat open voor nieuwe

initiatieven, die zich kunnen situeren bij hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs.

Mevrouw Sabine Poleyn: En bij het secundair onderwijs?

Minister Frank Vandenbroucke: Neen, niet het secundair want het enige wat we daar op dit moment als mogelijkheid zien, is precies die vierde graad Verpleegkunde.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de studiedag met betrekking tot duurzame ontwikkeling in scholen

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, vorige week werd een debat georganiseerd over duurzame ontwikkeling op school. De onderwijssector debatteerde over de vraag hoe scholen op een pedagogisch verantwoorde manier een eigen milieuzorgsysteem kunnen ontwikkelen. Dat is een goede zaak. In 2006 produceerde een Vlaamse school nog gemiddeld 102 kilogram afval per leerling. Een eenvoudig rekensommetje leert ons dat dit neerkomt op ongeveer 107,2 miljoen kilogram afval. Dat is nog altijd een vrij grote afvalberg.

Naar aanleiding van deze vraag heb ik me verder verdiept in deze problematiek. Ik kwam terecht bij een nieuwsbrief van het project Groene School, waarin werd verwezen naar een VUB-eindwerk van 2001. Daaruit bleek dat een goed milieubeleid op school zou moeten resulteren in een halvering van de afvalberg. Dat stelde men dus acht jaar geleden. Diezelfde studie stelde dat in die tijd 100 kilogram afval per leerling werd geproduceerd. Dat verbaasde me enigszins, want dat was twee kilogram minder dan het resultaat van 2006, dat nu wordt aangehaald, ook naar aanleiding van het debat. Ik wil daaruit niet concluderen dat we er na zeven jaar inspanningen op dat vlak alleen maar in geslaagd zijn om de afvalberg te vergroten, maar ik zal ook niet concluderen dat we er sterk op vooruit zijn gegaan. Net als ik zult u die conclusie bezwaarlijk kunnen maken.

Er gebeurt heel wat in de scholen. Dat wil ik hier zeker niet minimaliseren. Elk ogenblik dat we daarover discussiëren, moeten we dat in de kijker zetten. We moeten ter zake ook motiveren. Er wordt heel wat aan sensibilisering op scholen gedaan met betrekking tot het rationeel omspringen met energie en water. Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie probeert ook via

milieueducatie duurzame ontwikkeling te promoten. De resultaten ter zake zijn zeer goed. Alleen al in de provincie Antwerpen zijn 476 basisscholen officieel ingeschreven als MOS-school, waarbij MOS staat voor Milieuzorg Op School. Hetzelfde geldt voor nog eens 240 secundaire scholen. Ook het departement Onderwijs levert enorme inspanningen. Het departement is in staat om die inspanningen nog op te drijven.

Mijnheer de minister, in welke mate denkt u tegemoet te kunnen komen aan de vraag om meer aandacht te geven aan milieueducatie in het onderwijs? Wat is de evolutie met betrekking tot het aantal MOS-scholen in Vlaanderen? Vindt u dat er door Onderwijs voldoende initiatieven worden genomen om dat te stimuleren? Welke maatregelen worden nog genomen om het verbruik van water en energie en de afvalproductie in onze scholen nog te rationaliseren?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, ik wil me daarbij aansluiten. Ik zou graag een verduidelijking willen. Ik dacht dat de vraag ging over educatie met betrekking tot duurzame ontwikkeling, maar uiteindelijk meen ik dat ze vooral gaat over milieueducatie.

De heer Hans Schoofs: Het ene sluit het andere niet uit. Ze gaan hand in hand.

Mevrouw Sabine Poleyn: Dat klopt. Voor mij is milieueducatie een onderdeel van educatie met betrekking tot duurzame ontwikkeling. Duurzame ontwikkeling heeft immers een economische, een ecologische en een sociale component.

Mijnheer de minister, ik heb een vraag die daarbij aansluit. Twee jaar geleden heeft de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) samen met de Minaraad een advies geformuleerd over educatie met betrekking tot duurzame ontwikkeling, met een aantal concrete aanbevelingen. Ik moet toegeven dat ik het advies momenteel niet bij me heb. Dat advies hebben ze op eigen initiatief gegeven. Hebt u daar enig gevolg aan gegeven?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik twijfel erover of ik al een formeel antwoord heb gegeven op het advies van de Vlor.

Mevrouw Sabine Poleyn: Het advies was afkomstig van de Vlor en de Minaraad samen. Ze wilden dat samen aangeven. Het advies dateert van 22 maart 2007.

Minister Frank Vandenbroucke: We hebben dat alleszins aandachtig bekeken, alleen kan ik u niet uit het blote hoofd zeggen op welke manier we daar precies mee zijn omgegaan. We krijgen immers heel wat adviezen en reacties binnen, en er zijn heel wat

procedures ter zake. Ik kan niet precies zeggen of we een brief hebben teruggestuurd. Dat weet ik niet.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik zal er een schriftelijke vraag over stellen.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat lijkt me inderdaad beter.

Hoe kunnen we meer aandacht geven aan milieueducatie? Milieueducatie krijgt vandaag al ruime aandacht in zowel het basis- als secundair onderwijs. In het basis-onderwijs gebeurt dit vandaag via een eindterm binnen het leergebied ‘wereldoriëntatie’ die als volgt luidt: “De leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid om in de eigen klas en school zorgvuldig om te gaan met papier, water, afval en energie”.

In het secundair onderwijs bestaat vandaag binnen de vakoverschrijdende eindtermen, die per graad zijn geformuleerd, het thema ‘milieueducatie’. Samengevat komt dit hierop neer: in de eerste graad wordt gewerkt rond vier thema’s: lucht, water en bodem; levende wezens en milieu; samenleving en ruimtegebruik; en afval. In de tweede graad ligt de klemtoon op milieu- en natuurzorg en op verkeer en mobiliteit. In de derde graad ligt de klemtoon op milieu- en natuurbeleid en op verkeer en mobiliteit in ruimtelijk beleid.

Ondertussen hebben de scholen ongeveer tien jaar ervaring opgedaan met deze eindtermen wereldoriëntatie en de vakoverschrijdende eindtermen zodat een evaluatie ervan zich opdrong. Hieraan zijn peilingproeven natuur en biologie en een wetenschappelijk onderzoek naar de maatschappelijke en onderwijskundige relevantie van de eindtermen voorafgegaan. Onder andere op basis van de resultaten van deze drie onderzoeken werden de eindtermen natuur in het basisonderwijs, natuurwetenschappen in de eerste graad secundair onderwijs en de vakoverschrijdende eindtermen van de drie graden van het secundair onderwijs geactualiseerd.

Vooraf het concept van de vakoverschrijdende eindtermen is ingrijpend gewijzigd, in die zin dat ze niet meer graadgebonden zijn geformuleerd en dat men is afgestapt van de thema’s die vervangen zijn door zeven contextgebieden, zeg maar toepassingsgebieden. Naast deze contexten zijn er 26 algemeen geformuleerde eindtermen die in alle contexten aan bod kunnen komen maar die evengoed binnen de vakken, projecten, buitenschoolse activiteiten enzovoort, een plaats kunnen krijgen.

Een van de zeven contextgebieden is ‘omgeving en duurzame ontwikkeling’ met daarin onder meer de volgende eindtermen: de leerlingen participeren aan milieubeleid en -zorg op school; de leerlingen zoeken naar mogelijkheden om zelf duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen; de leerlingen

zoeken naar duurzame oplossingen om de lokale en globale leefomgeving te beïnvloeden en te verbeteren.

De manier waarop de eindtermen in de geactualiseerde versie geformuleerd zijn, biedt de scholen veel meer ruimte om een eigen milieuzorgsysteem uit te bouwen, waarbij zij de leerlingen moeten betrekken. Scholen die op basis van de huidige eindtermen rond milieueducatie werken, kunnen hier perfect mee doorgaan, aangezien de bestaande eindtermen milieueducatie op te vatten zijn als mogelijke concrete invullingen van de eindterm ‘de leerlingen participeren aan milieubeleid en milieuzorg op school’.

Het aantal scholen dat in het MOS-project (Milieuzorg Op School) stapt, groeit nog steeds. Momenteel Engageren 2364 basisscholen – op te vatten als vestigingsplaatsen – zich voor het MOS-project, waarvan 930 scholen reeds een van de logo’s heeft behaald. Voor het secundair onderwijs tellen we momenteel 868 vestigingsplaatsen die deelnemen aan het project, waarvan er 445 in het bezit zijn van een van de drie logo’s. Ik wil er wel op wijzen dat de groeicijfers die we de voorbije jaren hebben gekend, elk jaar afnemen. Dat is niet onlogisch als men rekening houdt met het feit dat vandaag 68 procent van de scholen, basis- en secundaire scholen samen gerekend, al in het project is gestapt. Ten opzichte van 2008 en op hetzelfde moment gemeten is er nu een groei van 5 procent.

Het tweede deel van uw vraag peilt naar de initiatieven die vanuit het departement Onderwijs en Vorming worden genomen in verband met het MOS-project. Het departement neemt zelf geen specifieke initiatieven op het vlak van MOS, maar werkt wel zeer nauw samen met het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE), bijvoorbeeld via een vertegenwoordiging in de MOS-begeleidingscommissie. In de publicaties en brochures die verband houden met milieuzorg verwijst het departement Onderwijs en Vorming in principe naar de MOS-werking en stimuleert op die manier de scholen om aan het MOS-project deel te nemen.

Zowel in de bestaande als de geactualiseerde versie van de eindtermen basisonderwijs en de vakoverschrijdende eindtermen secundair onderwijs worden leerlingen aangezet om op een duurzame manier om te gaan met de natuurlijke grondstoffen en energie. Vooral op het vlak van energiebesparing heb ik in de loop van deze legislatuur heel wat initiatieven genomen waarvan ik er hier een aantal opsom.

Er werden subsidies verleend voor het installeren van nieuwe stookoliedebietmeters en het correct afstellen van de verwarmingsinstallaties. Er zijn subsidies toegekend voor de installatie van een energieboekhouding en het uitvoeren van een energieaudit. Ik dring er bij scholen op aan een energiecoördinator aan te stellen. De

scholen en hun energiecoördinatoren worden ondersteund door heel wat studiedagen, vormingssessies en brochures die de onderwijsgemeenschap helpen een energiezuinig beleid te voeren. Daarbij wordt een synergie betracht tussen de technische en pedagogische informatie. Voor dit laatste wordt samengewerkt met MOS van het Vlaams ministerie van Leefmilieu.

Naast de provinciale vorming door het Vlaams ministerie van Onderwijs in 2006, 2008 en in 2009 heeft elke onderwijsinstelling een exemplaar ontvangen van '10 tips Energiezorg in scholen', een dvd van An Inconvenient Truth, vijf brochures over rationeel energieverbruik in scholen – die gaan over energiezorg, verwarming, verlichting, passief standaard, isolatie en ventilatie –, een folder met een praktische casus en de checklist rond het correct afstellen van de verwarmingsinstallatie. Er is op de onderwijswebsite ook een energiepagina uitgewerkt met meer informatie over energiezorg voor de scholen (www.ond.vlaanderen.be/energie).

Tot besluit wil ik er nog op wijzen dat voor elk van de domeinen die u noemt – water, energie, afval – binnen het MOS-project zeer praktische brochures zijn ontwikkeld waarmee een geïntegreerd en kwaliteitsvol milieusysteem op school kan worden uitgebouwd.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, ik bestrijd niet dat er enorm veel inspanningen zijn geleverd op het vlak van sensibilisatie. Ik denk dat de resultaten van het energieverbruik in scholen wellicht al meetbaar zijn, omdat je met een aantal tips en investeringen grote inspanningen en besparingen kunt doen. Die zijn evenwel gericht op directies en schoolteams.

Maar ik blijf op mijn honger over de afvalproductie op school. Er zijn een aantal dingen waar je niet naast kunt kijken. Er is bijvoorbeeld het toenemend gebruik van invulblaadjes. Ik noem maar enkele voorbeelden. Men gebruikt nog altijd drankjes in wegwerpverpakking. Wordt dat gemeten? De resultaten liegen er niet om. Ik beweer niet dat de gegevens voor 100 percent kloppen, maar ik heb evenmin een indicatie dat ze fout zijn. Ik denk dat het initiatief kan worden genomen om op het terrein een nulmeting te doen en binnen afzienbare termijn een meting te plannen om de evolutie in kaart te brengen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik weet niet zeker wat ik daar moet op antwoorden. Ik zal nadenken over de suggestie van de nulmeting. Ik weet niet precies wat er allemaal al ter beschikking staat. Ik denk daarover na.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het aantal schooltoelagen in Brussel

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Enkele weken geleden maakte de minister van Onderwijs bekend dat ouders van kleuters en leerlingen van het lager onderwijs massaal aanvragen hadden ingediend voor een schooltoelage. Van de meer dan 120.000 aanvragen werden ondertussen meer dan 50.000 aanvragen goedgekeurd.

Het toepassingsgebied van de schooltoelage werd dus verruimd: vroeger konden enkel leerlingen van het secundair onderwijs hiervan genieten, nu kunnen ook kleuters en kinderen uit het lager onderwijs een schooltoelage ontvangen. Ook zijn de voorwaarden veranderd, waardoor meer ouders aanspraak kunnen maken op deze steun. In 2006 had nog een op zes ouders recht op een schooltoelage, dat aantal is vandaag gestegen tot een op vier.

Schooltoelagen zijn ook belangrijk voor de berekening van de werkingsmiddelen voor scholen. In het decreet van 4 juli 2008 rond de nieuwe financiering voor het leerplichtonderwijs wordt het aantal schooltoelagen als een van de indicatoren gebruikt voor de berekening van de financiering van de scholen. Hierdoor wordt het belangrijk voor directies om rechthebbende ouders te wijzen op de mogelijkheid om een toelage aan te vragen.

In uw antwoord op mijn recente schriftelijke vraag over de voordelen van het Brusselse onderwijs gaf u aan dat – wat het secundair onderwijs betreft – leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel zowel op de indicatoren gezinstaal, lage opleiding als buurtindicator opmerkelijk meer aantikken dan in het Vlaamse Gewest. Bijvoorbeeld op het vlak van de buurtindicator tikken 65 percent van de leerlingen uit Brussel aan, terwijl dat voor leerlingen uit Vlaanderen maar 24 percent bedraagt. Op het vlak van de indicator schooltoelage is er echter geen verschil met Vlaanderen. Zowel in Brussel als in Vlaanderen bedraagt dat percentage 21.

Mijnheer de minister, kunt u mij zeggen hoeveel ouders uit het basisonderwijs, zowel kleuter- als lager onderwijs, in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een aanvraag hebben ingediend en hoeveel toelagen er werden toegekend aan de leerlingen uit het Brusselse Gewest? In uw uitgebreide antwoord op mijn schriftelijke vraag over de extra middelen voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel verschaft u immers hierop geen antwoord. Welke conclusies trekt u uit deze cijfers? In hoeverre verschillen deze cijfers met die van Vlaanderen?

Welke specifieke communicatie voert u in Brussel rond de bekendmaking van schooltoelagen? In welke mate

is deze communicatie verschillend met de rest van Vlaanderen?

Welke andere specifieke maatregelen neemt u om het aantal aangevraagde en toegekende schooltoelagen in het basis- en secundair onderwijs in Brussel te laten stijgen, in het bijzonder om anderstalige en/of allochtone ouders in te lichten over het bestaan van de schooltoelage? Ik denk bijvoorbeeld aan samenwerking met Integratiecentrum Foyer op dat vlak.

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag wees u er terecht op dat in het secundair onderwijs de leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel op drie van de vier indicatoren opvallend meer aantikken dan in Vlaanderen, behalve voor de indicator schooltoelagen. Welke verklaring hebt u daarvoor? In welke mate is dat opvallend, aangezien er toch een bepaalde correlatie kan worden verwacht tussen bijvoorbeeld het verkrijgen van een schooltoelage enerzijds, en indicatoren zoals de buurtindicator of het opleidingsniveau van de moeder anderzijds?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Op uw eerste vraag wil ik het volgende zeggen. Tot op de datum van 22 januari 2009 dienden 6056 ouders uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een aanvraag in. Het gaat hier om gezinsdossiers. Deze gezinsdossiers bevatten zowel aanvragen in het hoger, het secundair als het basisonderwijs. Het aantal individuele aanvragen – geteld per kind of per leerling – uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, bedraagt voor het lager onderwijs 4970 en voor het kleuteronderwijs 3432. Het aantal individuele leerlingen uit het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest die een schooltoelage ontvingen, bedraagt voor het lager onderwijs 2035 en voor het kleuteronderwijs 1287.

Ten opzichte van het totale aantal leerlingen die schoollopen in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap met een woonplaats in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, doet 39 procent een aanvraag voor een schooltoelage voor het lager onderwijs en 36 procent voor het kleuteronderwijs. 15 procent van hen ontvangt een toelage voor het lager onderwijs en 10 procent voor het kleuteronderwijs. U moet hierbij altijd rekening houden met de stand van behandeling van dossiers op 22 januari 2009. De cijfers zijn dus zeer prematuur. Ter vergelijking bedraagt het aantal gezinsdossiers over alle onderwijsniveaus heen in Vlaanderen 150.273. Het aantal individuele aanvragen bedraagt in Vlaanderen voor het lager onderwijs 92.135 en voor het kleuteronderwijs 46.464.

Het aantal individuele leerlingen uit Vlaanderen die een schooltoelage ontvingen, bedraagt voor het lager onderwijs 38.774 en voor het kleuteronderwijs 16.977. Ten opzichte van het totale aantal leerlingen die schoollopen in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap met een

woonplaats in het Vlaamse Gewest, doet 24 procent een aanvraag voor een schooltoelage voor het lager onderwijs en 23 procent voor het kleuteronderwijs. 9 procent van hen ontvangt een toelage voor het lager onderwijs en 8 procent voor het kleuteronderwijs, rekening houdend met de stand van behandeling van dossiers op 22 januari 2009. Ik durf daaruit te concluderen dat het aantal aanvragen en toekenningen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet lager ligt dan in Vlaanderen. Toch kunnen er nog specifieke acties voor Brussel worden opgezet.

Op uw tweede vraag wil ik het volgende zeggen. Alle scholen van het basisonderwijs en secundair onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben het campagnemateriaal van de schooltoelagen gekregen. In juni 2008 werd er een flyer voor elke leerling verspreid om met het eindrapport mee te geven. Aan het begin van het schooljaar werden de folders en de aanvraagformulieren aan de scholen verdeeld. Voor het eerst werden er affiches verspreid waarbij de baseline in negen talen werd vertaald. In de loop van oktober 2008 zijn er tv-spotjes uitgezonden op de Brusselse regionale zenders. Deze acties werden ook in de rest van Vlaanderen uitgevoerd.

De doelgroep van de schooltoelagen is zeer uitgebreid en divers. We doen een mix van communicatieacties via diverse kanalen, met speciale aandacht voor de moeilijk bereikbare doelgroepen. Een drietal jaren geleden zijn we begonnen een netwerk op te bouwen van tussenpersonen om via hen de ouders te bereiken die de schooltoelage het hardst nodig hebben. We werken samen met de LOP's (lokaal overlegplatform), OCMW's, vakbonden, CLB's (centrum voor leerlingenbegeleiding) en integratiecentra. Na een intensieve vorming gaan deze tussenpersonen aan de slag om de nodige hulp te bieden bij het invullen van de aanvraag en de ouders te sensibiliseren.

Vorig schooljaar hebben we in dit kader een paar keer vergaderd met het LOP van Brussel, maar een concrete samenwerking is er niet uit voortgevloeid. We plannen zeker om het contact opnieuw op te nemen. Met het regionaal integratiecentrum Foyer in Brussel hebben we ondertussen een nauwe samenwerking opgebouwd. Zo hebben we in schooljaar 2007-2008 op vraag van een aantal scholen in het Brusselse invulavonden voor ouders georganiseerd. Via Foyer zijn we ook toelichting en vorming gaan geven voor verschillende Brusselse directies van het basisonderwijs, zowel van het katholieke als van het gemeenschapsonderwijs in Wemmel, Brussel en Evere. Daarnaast is onze eigen afdeling Studietoelagen in Brussel elke maandag- en woensdagnamiddag open voor het publiek. We ontvangen op die middagen heel wat ouders.

Wat uw derde vraag betreft, blijkt de samenwerking met tussenpersonen een effectief kanaal om die doelgroepen

te bereiken die u vernoemt: anderstalige en/of allochtone ouders. We zijn ons netwerk aan het uitbreiden naar het Vlaams Minderhedencentrum, het Brusselse armoedenetwerk en het Vlaams Minderhedenforum. Via de 'etnomedia' van deze laatste willen we de allochtone ouders inlichten en aansporen de schooltoelage aan te vragen.

In de voorbereiding van het nieuwe financieringssysteem zijn de correlaties tussen de verschillende indicatoren op schoolniveau berekend op schoolniveau. Hieruit bleek dat de vier indicatoren sterk, maar niet volledig samenhangen. De cijfers hebben betrekking op de situatie van vorig jaar. Het is opvallend dat voor Brussel en Vlaanderen het percentage schooltoelagen in het secundair onderwijs identiek is. Wij zullen dit dan ook verder onderzoeken.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Op mijn eerste vraag antwoordt u dat u meent dat het aantal toegekende schooltoelagen aan kinderen uit het basisonderwijs niet lager zal liggen dan in Vlaanderen. Ik had dezelfde vraag gesteld voor het secundair onderwijs. Ik vermoed dat het percentage eigenlijk stukken hoger zou moeten liggen dan in Vlaanderen.

U zegt dat er een correlatie bestaat. Die is niet rechtlijnig in de zin dat elke indicator met evenveel zou moeten stijgen. Het valt me toch geweldig op dat in het secundair onderwijs, waar de buurtindicator 65 keer wordt aangetikt in Brussel, maar aan 21 percent van de leerlingen een schooltoelage wordt toegekend.

Ik begrijp uit uw antwoord dat er heel wat samenwerkingen op til zijn en dat bepaalde samenwerkingen beter lukken dan anderen. Met Foyer lukt het wel. Met het LOP Brussel is er nog vooruitgang mogelijk. Ik hoop dat we daar de komende jaren veel aandacht aan besteden.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat die 21 percent schooltoelage in het secundair onderwijs en de 15 of 16 percent voor het basisonderwijs stukken hoger zouden moeten liggen. Ik denk toch dat de correlatie duidelijk is tussen de drie andere indicatoren en de indicator schooltoelage. Gaat u daarmee akkoord?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb daarop geantwoord wat ik geantwoord heb. Er zijn cijfers. Die laten niet uitschijnen dat we in Brussel minder aantikken voor de schooltoelage. Die cijfers zijn hoe dan ook nog prematuur. We moeten het verder bekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
